

Sygn. akt V U 830/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wartość kapitału początkowego i o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 2 czerwca 2016 r. **znak** (...)

z dnia 23 czerwca 2016 r. **znak** (...)

z dnia 01 sierpnia 2016 r. **znak** (...)

oddala odwołania

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 830/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., decyzją z 2 czerwca 2016r. ponownie przeliczył kapitał początkowy wnioskodawczynie E. Ż.. Do ustalenia jego wartości przyjął 19 lat, 2 miesiące i 29 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 6 miesięcy i 7 dni okresów nieskładkowych a nadto 2 lata, 6 miesięcy i 7 dni okresów sprawowania opieki na dzieckiem. Do tych ostatnich okresów zastosował przelicznik 1,3. Wartość kapitału początkowego wnioskodawczynie wyniosła 80 632, 20 zł. Następnie decyzją z 23 czerwca 2016r. znak (...) przyznał E. Ż. prawo do emerytury od (...) (tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego). Wysokość tej emerytury ustalił na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do jej obliczenia przyjął kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego, zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę.

Kolejną decyzją z 1 sierpnia 2016r. organ rentowy odmówił wnioskodawczynie ponownego przeliczenia emerytury wskazując, iż wnioskodawczynie nie przedstawiła dokumentów, które pozwoliłyby na usunięcie rozbieżności dotyczących zatrudnienia w Spółdzielni (...). Przedstawione przez nią zaświadczenie z 2 stycznia 1990r. potwierdziło opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne za okres od 28 listopada 1984r. do 31 grudnia 1989r., natomiast

kalkulacje finansowe znajdujące się w aktach sprawy dotyczą lat 1980-1984. Dodał, iż decyzją z 22 czerwca 2016r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego uwzględniono okres zatrudnienia na umowie agencyjnej w Spółdzielni od 15 września 1980r. do 27 listopada 1984r., zaś pozostały okres od 28 listopada 1984r. do 31 grudnia 1989r. został już uwzględniony decyzją o ustaleniu kapitału początkowego z 29 grudnia 2008r. Zaś wysokość emerytury, przyznanej decyzją z 23 czerwca 2016r., została ustalona z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego.

Wnioskodawczyni E. Ż. złożyła odwołania od decyzji:

- z 2 czerwca 2016r. (o ponownym ustaleniu wartości kapitału początkowego)

- z 23 czerwca 2016r. (o przyznaniu emerytury)

- z 1 sierpnia 2016r. (o odmowie ponownego ustalenia wysokości emerytury).

Domagała się w nich zmiany tych decyzji poprzez ustalenie wppw z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu u ubezpieczenia, przyjęcie do podstawy wymiaru kapitału początkowego jej wynagrodzenia z lat 1989 i 1990, które należało ustalić w oparciu przedłożono kalkulacje finansowe (...)z 28 sierpnia 1989r., zaświadczenie z 2 stycznia 1990r., poświadczenia o okresach zatrudnienia i wysokości zarobków (wyciąg z książeczki ubezpieczeniowej), pokwitowań płatności składek na ubezpieczenie społeczne z 6 lutego, 5 marca, 6 kwietnia, 9 maja, 5 czerwca, 6 lipca, 7 sierpnia 5 października, 9 listopada i 10 grudnia 1990r., potwierdzeń zapłaty ryczałtu do (...) za styczeń, marzec, lipiec, wrzesień, październik i listopada 1989r.

Organ rentowy w odpowiedziach na te odwołania wniósł o ich oddalenie, argumentując tak jak w skarżonych decyzjach.

Sąd ustalił:

Wnioskodawczyni E. Ż., ur. (...), była zatrudniona od 1980r. w kwaciarni, którą w oparciu o umowę agencyjną prowadziła jej matka A. Ż.. Następnie od marca 1986r. stała się jej współajentem. Razem z matką prowadziły te kwaciarnię do 31 grudnia 1989r. Od 3 stycznia 1990r. do 31 maja 1991r. działalność tę prowadziły w ramach (...) Związku (...) w L. Punkcie Sprzedaży Detalicznej w G.. Ich wynagrodzenie oraz zobowiązania określone były w ramach rocznych kalkulacji sporządzanej przez spółdzielnię. Kalkulacja dotyczyła czasami jednego miesiąca, czasami kilku, czasami jednego roku – tu 1989r. Zawierała planowaną: sprzedaż średnioroczną, marżę, Składkę na ZUS agenta, składkę(...), amortyzację środków trwałych i koszty ogólnozakładowe, zysk spółdzielni i odpłatność dla spółdzielni. Przy czym kalkulacja zawierała zastrzeżenie o zmianie kosztów po rozliczeniu faktycznych kosztów (...) za 1989r.

W spornym okresie wnioskodawczyni uiszczala składki na ubezpieczenie społeczne co miesiąc. Przy czym były to różne sumy, czasami wskazano, iż składka dotyczy 2 osób, czasami jednej. Przez pewien okres czasu opłacane był również składki na ubezpieczenie społeczne zatrudnionego u nich pracownika. Na dowodach wpłat (odpłatności dla spółdzielni, składki ZUS i składki (...)) do spółdzielni raz wskazana jest jako wpłacająca A. Ż. (matka wnioskodawczyni), innym razem (...) lub „Ż. E. i A.”, „Ż. A. i E.”. Wpłaty te za każdy miesiąc są w innej wysokości.

Kwaciarnię wnioskodawczyni prowadziła razem z matką. Dzieliły się godzinami pracy i wynagrodzeniem po połowie. Przy czym przy zwiększonym ruchu pracowały jednocześnie razem. Zdarzała się dodatkowa praca w soboty, niedziele i święta.

dowody: ksero umowy agencyjnej k. 11-16, ksero noty nr 22 k. 17, wezwanie do uregulowania należności k. 18, ksero kalkulacji finansowej k. 20, 21, 43, ksero zaświadczenia k.44, ksero legitymacji k.45, kserokopie dowodów wpłat k.46-51, 56 oraz 52-55, wyjaśnienia wnioskodawczyni (k.81-81v) e-protokół z 5.05.2017r.- 00:01:10-00:19:24, akta ubezpieczeniowe wnioskodawczyni.

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2016.887), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (ust. 3).

W myśl art. 174 ust. 1 cyt. ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2–12. 2. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy: 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6; 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5; 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1–3 i 6–12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

Stosownie do art. 53 ust. 1 ww. ustawy emerytalnej, emerytura wynosi: 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych, 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych – z uwzględnieniem art. 55.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczona kwestionowała zarówno wysokość kapitału początkowego ustalonego w kolejnych decyzjach ZUS, jak i związaną z tym wysokość emerytury. Zasadniczą kwestią sporną, która rzutowała zarówno na wysokość kapitału początkowego, jak i w konsekwencji na wysokość świadczenia wnioskodawczyni, były jej zarobki z okresu zatrudnienia z lat 1989 i 1990, które jej zdaniem należało ustalić w oparciu przedłożono kalkulacje finansowe (...) z 28 sierpnia 1989r., zaświadczenie z 2 stycznia 1990r., poświadczenia o okresach zatrudnienia i wysokości zarobków (wyciąg z książeczki ubezpieczeniowej), pokwitowań płatności składek na ubezpieczenie społeczne z 6 lutego, 5 marca, 6 kwietnia, 9 maja, 5 czerwca, 6 lipca, 7 sierpnia 5 października, 9 listopada i 10 grudnia 1990r., potwierdzeń zapłaty ryczałtu do (...) za styczeń, marzec, lipiec, wrzesień, październik i listopada 1989r.

Zgodnie z treścią § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U.2011.237.1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu, w tym przede wszystkim z wyjaśnienia wnioskodawczyni oraz kserokopie dokumentów (kalkulacje finansowe (...)), zaświadczenie z 2 stycznia 1990r., poświadczenia o okresach zatrudnienia i wysokości zarobków (wyciąg z książeczki ubezpieczeniowej), pokwitowania płatności składek na ubezpieczenie społeczne, potwierdzenia zapłaty ryczałtu do (...) – potwierdza fakt i okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu – co organ rentowy uwzględnił przy ustalaniu prawa i wysokości emerytury wnioskodawczyni. Nie może jednak stanowić podstawy do ustalenia podstawy wymiaru składek za okres lat 1989-1990. Wskazane w przedłożonych dokumentach wartości opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne dotyczą w większości przypadków dwóch osób, czasami jednej, czasami nawet zatrudnionego w bliżej nieokreślonym czasie pracownika. Ich wysokość jest również zróżnicowana ze względu na otrzymywanie w bliżej nieokreślonym czasie zasiłku chorobowego przez wnioskodawczynię lub jej matkę. To uniemożliwia zindywidualizowanie faktycznej podstawy wymiaru składek w odniesieniu do wnioskodawczyni. Przedstawione kalkulacje finansowe to jedynie przybliżone, planowane, a następnie weryfikowane po zakończeniu określonego przedziału czasu – dane służące do określenia przewidywanych zobowiązań na rzecz spółdzielni. Nie jest możliwe na ich podstawie ustalenie faktycznie osiąganego i podlegającego „oskładkowaniu” przychodu wnioskodawczyni. Stąd nie było celowe dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu ubezpieczeń społecznych celem ustalenia wysokości tego przychodu a w konsekwencji wartości kapitału początkowego i wysokości emerytury wnioskodawczyni.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż zaskarżone decyzje są prawidłowe. Dlatego też, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 oddalił odwołania wnioskodawczyni.

SSO Regina Stępień